

Sygn. akt II UK 18/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku R. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Opolu
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 lipca 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt III AUa 2354/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu oddalił apelację R.S. od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 30 sierpnia 2013 r., którym oddalono odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w Opolu z dnia 7 czerwca 2013 r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do emerytury z powodu nieudowodnienia 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie można zaliczyć ubezpieczonemu pracy na stanowisku spawacza w R. w K., gdyż R. S. nie był jej pracownikiem, a praca wykonywana przez niego w tym zakładzie pracy wynikała ze stosunku członkostwa w spółdzielni, a zatem nie może zostać zaliczona do okresów pracy w szczególnych warunkach.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł ubezpieczony, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i zmianę w całości poprzez orzeczenie przyznające ubezpieczonemu prawo do emerytury albo ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została oparta na obydwu podstawach kasacyjnych, gdyż skarżący podniósł naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy – art. 233 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób dowolny oraz przepisów prawa materialnego – § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wnioskodawca w spornym okresie nie wykonywał pracy w ramach stosunku pracy w warunkach szczególnych oraz art. 113 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz.U. Nr 12, poz. 61 ze zm.) przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że między członkami rolniczych spółdzielni produkcyjnych a spółdzielniami nie mógł istnieć stosunek pracy.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony jej oczywistą zasadnością, wynikającą z naruszenia prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy oraz z naruszenia prawa materialnego pozostającego w związku z wynikiem sprawy.

W ocenie skarżącego zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwalał przyjąć, że udowodnił on w sposób wiarygodny za pomocą dokumentów i własnych zeznań, że nabył prawo do wcześniejszej emerytury, a ustalenia poczynione przez Sąd Apelacyjny były dowolne i bezprawne. Zdaniem skarżącego Sąd wbrew zebranemu w sprawie materiałowi dowodowemu ustalił, że praca świadczona przez niego w spornym okresie nie była pracą w szczególnych warunkach. W ocenie skarżącego przyjęcie skargi ze względu na jej oczywistą zasadność jest konieczne w związku ze sprzecznym z przepisami prawa działaniem sądu przez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Skarżący podkreślił ponadto, że Sąd drugiej instancji nie rozważył zarzutów apelacyjnych, powielając jedynie ustalenia Sądu pierwszej instancji w sposób bezrefleksyjny, bez

dokonania własnej oceny, a w szczególności nie odniósł się do zarzutu naruszenia art. 113 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W judykaturze przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). Skarżący jest w tym zakresie zobowiązany do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, a należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzemieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie może pozostawać z tą spółdzielnią w pracowniczym stosunku zatrudnienia (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 października 2009 r., I UK 115/09, LEX nr 558571; z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 186/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 189 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia

2015 r., II PK 244/14, niepublikowane), a okresy zatrudnienia w takich podmiotach nie mogą być wliczane do okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2012 r., I UK 384/11, LEX nr 1212661 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2008 r., III UK 51/08, LEX nr 509023).

Uwzględniając powyższe nie można stwierdzić oczywistej zasadności skargi, gdyż w żadnym przypadku odmienna ocena dowodów nie mogłaby wpłynąć na wyrok zapadły w rozpoznawanej sprawie. Na marginesie należy ponadto zauważyć, że o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie mogą w ogóle przesądzać zarzuty dotyczące wadliwości przeprowadzonego postępowania dowodowego, gdyż za ugruntowany w orzecznictwie należy uznać pogląd, zgodnie z którym na etapie przedsądu znajduje zastosowanie art. 398¹³ § 2 k.p.c., stanowiący, że w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powoływanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. W przeciwnym razie zachodziłby bowiem dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem podstaw kasacyjnych z ograniczeniami wynikającymi z tego przepisu, a także z art. 398³ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 408/13, LEX nr 1646932).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.